

На основу члана 41. став 10. Пословника Владе („Службени гласник РС”, бр. 61/06 – пречишћен текст, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11 и 30/13), Министарство рада, запошљавања и социјалне политике објављује

ИЗВЕШТАЈ О СПРОВЕДЕНОЈ ЈАВНОЈ РАСПРАВИ О НАЦРТУ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

Одбор за привреду и финансије је на 81. седници, одржаној дана 25. новембра 2013. године, Закључком 05 Број: 011-10024/2013 од 25. новембра 2013. године одобрио спровођење јавне расправе о Нацрту закона о изменама и допунама Закона о безбедности и здрављу на раду и усвојио Програм јавне расправе сагласно којем је Министарство рада, запошљавања и социјалне политике спровело јавну расправу.

Јавна расправа спроведена је у периоду од 2. до 23. децембра 2013. године. Текст Нацрта закона о изменама и допунама Закона о безбедности и здрављу на раду (у даљем тексту: Нацрт закона) био је постављен на интернет страници Министарства рада, запошљавања и социјалне политике и на порталу е-управе. Примедбе на текст Нацрта закона и предлози за његову измену или допуну достављани су путем поште или електронским путем.

Нацрт закона сачинила је Радна група коју су чинили представници Министарства рада, запошљавања и социјалне политике, Министарства здравља, Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Савеза самосталних синдиката Србије, Конфедерације слободних синдиката, Уније послодаваца Србије, Социјално-економског савета, Факултета заштите на раду у Нишу, а по позиву професори, судије и други стручњаци у области безбедности и здравља на раду.

Најважнији разлог за доношење Нацрта закона је потреба да се после осам година примене Закона о безбедности и здрављу на раду преиспитају усвојена решења која утичу на стварање безбедних и здравих услова за рад у Републици Србији, имајући притом у виду опредељење Републике Србије да постане чланица ЕУ, као и адекватно транспоноване решења из Директиве 89/391/ЕЕЗ о увођењу мера за подстицање побољшања безбедности и здравља запослених на раду.

Из наведених разлога предложене су интервенције у Закону о безбедности и здрављу на раду у делу који се односи на нормативне недостатке, а такође, и у делу који се односи на подизање нивоа компетенције лица за безбедност и здравље на раду, доношење програма за оспособљавање за безбедан и здрав рад, прописивање забране коришћења алкохола и других средстава зависности, унапређења знања у области безбедности и здравља на раду, као и осталих питања која су се показала као спорна у пракси.

Распоред одржаних јавних расправа:

- 2. децембра 2013. године, од 11,00 до 14,00 часова, у просторијама Палате „Србија”, Нови Београд, Булевар Михаила Пупина 2. Јавној расправи је присуствовало 55 учесника;

- 11. децембра 2013. године, од 11,00 до 14,00 часова у просторијама Хотела „Крагујевац”, Крагујевац, Краља Петра I 21. Јавној расправи је присуствовало 96 учесника;

- 16. децембра 2013. године, од 11,00 до 14,00 часова у просторијама Савеза самосталних синдиката Војводине, Нови Сад, Булевар Михаила Пупина 24. Јавној расправи је присуствовало 77 учесника;

- 23. децембра 2013. године, од 11,00 до 14,00 часова у просторијама Регионалне привредне коморе Ниш, Ниш, Добричка 2. Јавној расправи је присуствовало 76 учесника.

Учесници на јавној расправи били су: представници социјалних партнера републичке, покрајинске, градске, гранске и друге организације синдиката, удружења послодаваца, представници правних лица и предузетника са лиценцом у области безбедности и здравља на раду, представници високошколских установа, представници службе медицине рада, представници државних органа, јавних служби, представници удружења у области безбедности и здравља на раду, представници привредних друштава, представници невладиног сектора, стручна јавност и друге заинтересоване стране.

Сугестије, коментари и примедбе учесника јавне расправе су се односили на следеће:

У члану 1.

- став 2. треба прецизирати и проширити у смислу обављања специфичне војне службе и полицијских послова;

- у ставу 2. брисати речи: „у рударству”;

- став 2. треба брисати.

У члану 2.

- предложено подтач. (1) и (3) треба брисати;

- предложено је у тачки 23) другачије значење израза: „превенција”;

- у тачки 23) реч: „превентивних” брисати;

- у члану 4. променити значење израза 19) Служба медицине рада.

У члану 7.

- не вршити измене у члану 18. став 2.

У члану 8.

- у ставу 1. речи: „дужан је” заменити речју: „може”;

- у ставу 4. речи: „када је то потребно” бришу се;

- предложени члан 24. је нејасан и треба га преформулисати.

У члану 9.

- у ставу 1. речи: „дужан је” заменити речју: „може”;

- у ставу 1. потребно је утврдити обавезу послодавца да запосленима који раде са хемијски опасним материјама достави безбедносне листе.

У члану 10.

- у ставу 4. речи: „по потреби” треба брисати.

У члану 11.

- треба преформулисати члан 28. и додати поред програма оспособљавања за безбедан и здрав рад и тест;

- у ставу 3. периодичне провере оспособљености за безбедан и здрав рад на радном месту са повећаним ризиком треба вршити на две године, а на осталим радним местима најкасније у року од четири године;

- у ставу 3. периодичне провере оспособљености за безбедан и здрав рад на радном месту са повећаним ризиком треба вршити на две године, на радном месту са прихватљивим ризиком на три године, а на осталим радним местима најкасније у року од пет година.

У члану 12.

- у досадашњем члану Закона задржати институт: „запослени са смањеном радном способношћу”.

У члану 14.

- у члану 35а став 2. после речи: „алкохола” додати речи: „или психоактивних супстанци”;

- брисати из Нацрта закона.

У члану 15.

- не мењати досадашњи члан Закона;

- у набрајањима делатности допунити са трговином на велико (односно према члану 39. став 1. тачка 1. Закона о спољнотрговинском пословању) или дефинисати тако да се искључи трговина где се врши промет грађевинског материјала;

- у набрајањима делатности брисати остале услужне делатности и старе уметничке занате;

- установити обавезу правних лица и предузетника са лиценцом да када раскину уговор о ангажовању о томе обавесте месно надлежну инспекцију рада.

У члану 16.

- не мењати досадашњи члан Закона;

- предложени захтев високог образовања другог степена смањити на високо образовање првог степена и додати друштвено-хуманистичке науке;

- допунити са наукама о безбедности;

- увести лиценцу за лица за безбедност и здравље на раду у овим делатностима;

- у набрајању делатности допунити са делатностима саобраћаја, транспорта, складиштења и рударства;

- потребно је омогућити да лица која су досада обављала послове безбедности и здравља на раду у овим делатностима ако имају одређено радно искуство или положе одговарајући стручни испит и даље без обзира на степен и врсту стручне спреме могу да раде послове безбедности и здравља на раду у наведеним делатностима.

У члану 18.

- не мењати тачку 1);

- променити тачку 1) Нацрта закона тако да гласи: „организује и учествује”;

- прецизирати ко сноси финансијски трошак за усавршавање знања лица за безбедност и здравље на раду.

У члану 19.

- не мењати досадашњи члан Закона;

- у додатом ставу 5. уместо најмање пет плаћених часова рада месечно, заменити са најмање два плаћена часа недељно и обезбедити стално усавршавање представника запослених;

- брисати речи: „или општим актом”, а дефинисати да се поступак избора и начин рада представника запослених уреди споразумом закљученим између послодавца и запослених, као и да представник послодавца буде лице за безбедност и здравље на раду;

- увести заштиту представника запослених од отказа и обезбедити обуку за обављање послова представника запослених за безбедност и здравље на раду.

У члану 21.

- брисати предложени члан.

У члану 25.

- не мењати досадашњи члан Закона;

- предлог је да се код правног лица или предузетника са лиценцом за обављање послова безбедности и здравља на раду за другог запосленог не пропише као услов радног искуство;
- за запослене код правног лица или предузетника са лиценцом као услов тражити посебан испит и тражити радно искуство од најмање пет година;
- ограничити број послодаваца којима ималац ове лиценце може да пружа услуге и то према броју запослених или према броју привредних друштава;
- у врсти образовања допунити са наукама безбедности;
- рок важења лиценце брисати;
- прописати да ималац лиценце са једним запосленим може пружати услуге код привредних субјеката који имају до 50 запослених;
- у прописаним условима за другог запосленог захтевани степен стручне спреме треба да буде први степен високог образовања;
- да послодавац или предузетник са лиценцом за обављање послова безбедности и здравља на раду треба да има најмање три запослена са одговарајућим образовањем и радним искуством;
- прописати услов да правно лице или предузетник са лиценцом за обављање послова безбедности и здравља на раду треба да има пословни простор и путничко возило;
- прописати да лиценце у области безбедности и здравља на раду може да добије удружење послодаваца основано на локалном нивоу са својством правног лица;
- за лиценцу за одговорно лице прописати да се иста обнавља на основу присуствовања на семинарима, обукама, едукацијама.

У члану 26.

- прецизирати поступак одузимања лиценце.

Чл. 27. и 29. брисати као непотребне.

У члану 32. направљен је велики распон у казним одредбама у погледу висине казни.

У члану 33.

- не брисати тач. 11), 12) и 14);
- оставити исти распон казни.

Поред наведених дати су предлози да се измени и допуни члан 5. Закона о безбедности и здрављу на раду, како би се обухватила сва лица која имају право на безбедност и здравље на раду.

Предлог је да се у члану 60. Закона брише тачка 9. и да се у члан 63. унесе нова тачка која гласи: „надзор над законитошћу рада правних лица и предузетника као и одговорних лица са лиценцом обавља Инспекторат за рад”.

Већи број предлога и сугестија био је усмерен на прецизирање одредбе члана 41. став 1. Закона о безбедности и здрављу на раду тако да гласи: „За обављање послова заштите здравља запослених на раду послодавац је обавезан да ангажује службу медицине рада”.

После одржаних јавних расправа размотриће се све изнете и пристигле сугестије, коментари и примедбе и коначан текст Нацрта закона о изменама и допунама Закона о безбедности и здрављу на раду усагласиће се са њима.